

Sammanfattning av förslag på nytt förarutbildningssystem för personbil, behörighet B

Trafikverket Förarprov och Transportstyrelsen har gemensamt arbetat med en översyn av förarutbildningssystemet för personbil, behörighet B sedan februari 2018.

Dagens förarutbildningssystem innebär en rad utmaningar, till exempel:

- Det är för mycket fokus på att ta körkort istället för att skaffa sig utbildning för att bli en trafiksäker samt risk- och miljömedveten förare
- Många blivande förare är otillräckligt utbildade men tror sig kunna tillräckligt (godkännandegraden sjunker, många omprov)
- Utbildningsmöjligheter saknas för vissa grupper
- Olaglig förarutbildning
- Nuvarande systemet tar inte tillvara på digitala möjligheter

Huvudsyftet med förarutbildningssystemet är att skapa trafiksäkra, risk- och miljömedvetna förare. Detta ska också bidra till Nollvisionen, att ingen dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Inriktningen i detta förslag är att fler blivande förare förstår vad som krävs och får bättre förutsättningar att utbilda sig. Detta sker genom fler obligatoriska inslag som ger tydligare struktur samt ökade inslag av självvärdering och riskmedvetenhet. Genom ökade inslag av pedagogik som är inspirerad av datorspel (spelifiering) och mer återkoppling, kan processen anpassas till individuella förutsättningar och bidra till framgångsrikt lärande för den blivande föraren. Det ökar i sin tur motivationen att lära mer. För att öka tillgängligheten och hjälpa fler att lyckas bli bra förare behövs också fler aktörer som samverkar.

Det nya förarutbildningssystemet för personbil innehåller följande förslag till förändringar:

Digital plattform

En digital plattform ska utvecklas och förvaltas av myndigheterna. Syftet med plattformen är att hjälpa den blivande föraren genom hela förarutbildningsprocessen från ansökan om körkortstillstånd till dess att prövotiden har gått ut efter två år efter utfärdat körkort.

Den digitala plattformen ska fungera som en ledstång och ett stöd för den blivande föraren. I plattformen ska det vara möjligt att ha informationstjänster, ansökningstjänster, bokningstjänster med mera. I plattformen ingår ett obligatoriskt utbildningsprotokoll som hjälper den blivande föraren att säkerställa att allt innehåll i förarutbildningen kommer med.

Bättre utbildade och fler handledare

Den som ska vara handledare vid privat övningskörning ska genomgå en handledarutbildning, som ersätter den nuvarande introduktionsutbildningen. För att öka tillgängligheten till mängdträning ska kommuner och ideella föreningar kunna erbjuda handledare. För att öka tillgängligheten till mängd-

träning förtydligas reglerna om yrkesmässig verksamhet på ett sätt som kan ge ideella föreningar och kommuner chansen att hjälpa till med handledare.

Mer stöd och struktur

Det föreslagna systemet ger mer stöd till de blivande förarna, genom en tydligare struktur för utbildningsprocessen som beskrivs i den digitala plattformen. Dessutom innebär förslaget att vissa grupper ska få riktad information och stöd vid ansökningar om anpassade prov.

Fler obligatoriska moment

Fler obligatoriska moment ska säkerställa ökad kunskap och kunskap som inte kan mätas i provsituationen. De förändringar som föreslås är att dagens introduktionsutbildning tas bort. Istället införs ett obligatoriskt informationspass i den digitala plattformen, när den blivande föraren ansöker om körkortstillstånd. Utöver detta föreslås två vägledningspass hos en professionell utbildare där den blivande föraren får demonstrera sina praktiska färdigheter och resonera om måluppfyllnad, sin attityd, sitt lärande och hur man bäst går vidare.

Vid privat övningskörning krävs att handledaren går en handledarutbildning som ska ge bättre förutsättningar för att stödja den blivande föraren.

I ett obligatoriskt utbildningsprotokoll definieras vilka moment den blivande föraren ska gå igenom under utbildningen och uppnådda delmål bockas av.

De två riskutbildningarna som finns i dag föreslås vara kvar men i förändrad form.

Förändrade villkor för proven

Kunskapsprovet ska vara godkänt innan körprovet får genomföras. Giltighetstiden för godkänt prov förlängs från två till fyra månader. Tiden för körprovet ses över inklusive provinnehållet. Dessa åtgärder skapar bättre förutsättningar för den blivande föraren att hinna gå tillbaka till utbildning och förbättra sig inom områden där det funnits brister.

Efter fyra underkända prov krävs att den blivande föraren genomför en fördjupad återkoppling hos Trafikverket för att förbättra sitt lärande innan ytterligare prov kan bokas. Detta för att bryta negativa spiraler med återkommande omprov utan ytterligare utbildning.

Fler aktörer

Fler aktörer ska kunna stötta den blivande föraren vid sidan av trafikskolornas professionella utbildning. Inte bara trafikskolor kommer att kunna erbjuda teoriundervisning. Förslaget ger också vissa möjligheter att hjälpa till med handledare för de som saknar en sådan.

Prövotiden

Prövotiden ska användas på ett mer påtagligt sätt genom att toleransen för överträdelser blir lägre.

Tillstånd och tillsyn

Alla obligatoriska moment ska vara tillståndspliktiga och Transportstyrelsen ska ha mandat att utföra tillsyn med sanktionsmöjligheter mot samtliga obligatoriska inslag.

Tillståndskraven för att bedriva förarutbildning ses över och arbetet med att införa systemtillsyn ska fortsätta.

Nytt förarutbildningssystem

